



Representantforslag 32 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Rigmor Andersen Eide og Marit Arnstad

Dokument 8:32 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Rigmor Andersen Eide og Marit Arnstad om en klimalov

Til Stortinget

Bakgrunn

Det langsiktige målet for norsk klimapolitikk er et lavutslippssamfunn i 2050. Som en del av klimaforliket fra juni 2012 slo et bredt politisk flertall fast at klimagassutslippene fra norsk territorium skulle reduseres til om lag 47 mill. tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020, en reduksjon på om lag 5 pst. sammenliknet med 1990-nivå, jf. Innst. 390 S (2011–2012).

Da Miljødirektoratet i mars 2014 la frem rapporten «Faglig grunnlag for videreutvikling av den nasjonale og internasjonale klimapolitikken – Klimatiltak mot 2020 og plan for videre arbeid», på bestilling fra klima- og miljøministeren, fremgikk imidlertid et etterslep på 8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter mellom dagens politikk og klimaforlikets målsettinger for 2020. I nasjonalbudsjettet for 2015 er dette etterslepet redusert til om lag 6,5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter, jf. Meld. St. 1 (2014–2015).

Trontaledebatten i oktober 2014 viste at alle partier nå ser på klimaendringer som en av nåtidens største utfordringer. Likevel konstaterer forslagsstillerne at Stortingets målsettinger i klimapolitikken per i dag ikke ligger an til å bli innfridd. Situasjonen krever derfor nye virkemidler og fornyet politisk gjennomføringsvilje.

Stilt overfor samme situasjon innfører stadig flere av Norges naboland lovgivning for å sikre at utslippene går ned i alle sektorer av økonomien. Erfaring fra Storbritannia viser at deres Climate Change Act fra 2008 har styrket Klima- og energidepartementets

innflytelse i regjeringen, fordi alle departementene er nødt til å ta hensyn til karbonbudsjettene. Hele den britiske økonomien er omfattet av klimaloven, også kvotepliktig sektor. Norges nærmeste naboland Danmark, Finland og Sverige har eller er i ferd med å innføre egne klimalover, som lovfester utslippsmål og etablerer prosedyrer som sikrer at parlamentets målsettinger om utslippskutt blir gjennomført i praksis.

I Innst. 390 S (2011–2012) gikk et bredt flertall inn for å be regjeringen «vurdere hensiktsmessigheten» av en egen klimalov. En klimalov er et overordnet bindende rammeverk for systematisk, sektorvis gjennomføring av vedtatte målsettinger på kort og lang sikt. Klimaforurensning skiller seg fra annen type forurensing ved at hvert enkeltutslipp isolert sett ikke er et problem. Det er summen av utslippene som er problemet. Forurensningsloven regulerer imidlertid kun enkeltutslipp, og har ingen mekanismer for å regulere de samlede klimautslippene. Klimakvoteloven regulerer utslipp fra en rekke enkeltpunkter, men kvoteprisen i det europeiske kvotemarkedet har vært og forventes i lang tid å være for lav til å regulere utslippene i tråd med Stortingets målsettinger.

Forslagsstillerne imøteser klima- og miljøminister Tine Sundtofts innspillsrunde om klimalov, men understreker at det er all grunn til å tro at en klimalov vil være et viktig virkemiddel for å nå Stortingets målsettinger om kutt i klimagassutslipp. Forutsigbarhet er avgjørende for at næringslivet skal kunne tilpasse seg fremtidens klimakrav, at nye grønne arbeidsplasser skal kunne etableres, og for at den enkelte borger skal kunne redusere sine utslipp. Forslagsstillerne mener det er uheldig at det blir skapt tvil om myndighetene mener alvor med målsettingene om utslippskutt, og at det haster med å få en slik lov på plass.

Stortinget ber derfor regjeringen om snarest å sette ned et offentlig utvalg med følgende mandat:

- Gjennomgå erfaringene fra land som har innført klimalov eller lignende lovgivning for reduksjon av klimagassutslipp.
- Identifisere mangler og muligheter i eksisterende lovverk, herunder forurensningsloven og klimakvoteloven, for effektiv og samordnet reduksjon i klimagassutslipp fra norsk territorium.
- Utarbeide et konkret forslag til en sektorovergripende klimalov som forplikter dagens og fremtidige regjeringer til planmessig gjennomføring av Stortingets fastsatte målsettinger i klimapolitikken, herunder vurdere (a) et faglig basert utslippsmål for 2050, (b) prosedyrer for å omsette dette målet i samlede og sektorvise karbonbudsjetter med kortere tidshorisont, for eksempel fem år om gangen, samt (c) en årlig klimapolitisk redegjørelse fra regjeringen om status for klimapolitikken.
- Fremdriften skal være slik at loven kan vedtas av Stortinget i løpet av inneværende stortingsperiode.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen snarest sette ned et offentlig utvalg som skal utarbeide forslag til en klimalov.
2. Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om en klimalov, tidsnok til at loven kan vedtas i løpet av inneværende stortingsperiode.

13. november 2014